

Вх № 0с-03.22/14.03.2025

ОБЩИНА ДИМОВО

3750, гр. Димово, тел: 09341/2260, тел.-факс: 094/601272
e-mail: obstina_dimovo@abv.bg

Изх. № 22-01-7 / 11.03.2025 г.

ДО ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

ГРАД ДИМОВО

ДОКЛАДНА

от Светослав Славчез – кмет на община Димово

Относно: Приемане на годишен доклад на община Димово за изпълнението през 2024 г. на Стратегията на област Видин за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030 г.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

Предоставям на Вашето внимание годишния доклад на община Димово за изпълнението през 2024 г. на Областна стратегия за равенство, приобщаване и участие на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация и предлагам Общинският съвет - гр. Димово на основание чл.21, ал. 1, т. 12 от ЗМСМА да обсъди и вземе следното

РЕШЕНИЕ:

Общинският съвет приема годишен мониторинг доклад на община Димово за изпълнението през 2024 г. на Общинския план за действие за равенство, приобщаване и участие на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация, като неразделна част от Областната стратегия на област Видин за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030 г.

Вносител:

Светослав Славчез
Кмет на Община Димово

ДОКЛАД

на община ДИМОВО

за 2024 г.

В изпълнение

на

**ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ ЗА
РАВЕНСТВО, ПРИОБЩАВАНЕ И
УЧАСТИЕ НА РОМИТЕ (2021 – 2030)**

на област Видин

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Община Димово

По данни на ГД ГРАО (локална база данни „Население на община Димово“) към 31.12.2024 г. населението на територията на община Димово по постоянен адрес е 5 511 души, а по настоящ- 5 919 души.

Броят на лицата, адресно регистрирани по постоянен адрес в общината към 31.12.2021 г. възлиза на 5 714 души, а по настоящ адрес - 6 123 души.

За периода 2021- 2024 г. демографското развитие се характеризира с отрицателен естествен прираст.

Основен етнос в общината е българският. Вторият по численост е ромският.

Данните за населението и жилищният фонд по отношение на етническата принадлежност в община Димово са непълни.

По отношение на териториалното разпределение по населени места, ромите са силно концентрирани в с. Арчар, където има обособена ромска махала и в с. Медовница.

В селата Септемврийци и Карбинци също живее значителна част ромско население.

Сравнително голяма част от ромското население е интегрирано в обществото и има добър стандарт на живот, включва се в социалния и обществен живот.

В общината няма назначени експерти- здравни, образователни медиатори или други, работещи по етническите и интеграционните въпроси.

2. Общински план за интеграция на ромите

Общинският план за интеграция на ромите е резултат от съвместните усилия и партньорство на представители на общината, Дирекция „Социално подпомагане“ гр. Димово, Дирекция „Бюро по труда“, директорите на училищата и детските градини, членове на МКБППМН както и представители на ромската общност. През изминалата 2024 година усилията на институциите бяха насочени към подобряване качеството на живот на целевите групи, нуждаещи се от социална подкрепа. Мерките и приоритетите от Общинския план за интегриране на ромите са включени в Общинския план за развитие на общината. Не съществува взаимодействие между община и НПО, които да работят в сферата на интеграцията.

В изпълнение на интеграционната политика за равенство и приобщаване, насочена към българските граждани от ромски произход и други уязвими групи, през 2024 г. дейностите бяха насочени в следните приоритетни области: Образование, Здравеопазване, Заетост, Жилищни условия, Култура, Върховенство на закона и недискриминация.

II. МЕРКИ ОТ НПО, ЗАЛЕГНАЛИ В ОБЩНСКИЯ ПЛАН ПО ПРИОРИТЕТИ

ПРИОРИТЕТ „ОБРАЗОВАНИЕ“

Образователната политика на община Димово е насочена към осигуряване на равен достъп за развитие на всички деца и ученици, без оглед на етническа, расова или религиозна принадлежност. Общинските детски градини и училищата участват в проекти, насочени към създаване благоприятна среда в процеса на интеграция на деца и ученици от ромски произход. Всички учебни заведения на територията на община

Димово работят по изпълнение на Общинския план за интегриране на ромите в общината, в посока интегриране на своите деца и ученици от малцинствените групи към училищния живот, като основната им цел е мотивирането им за по-голяма отговорност към образователния процес.

Община Димово има добре развита образователна структура. В общината има 6 учебни заведения- 3 детски градини и 3 училища, МКБППМН. През 2024 г. (по информация от учебните заведения и от НЕИСПУО) от общо 580 деца и ученици- 482 са от ромски произход, което е близо 83% от посещаващите учебни заведения. Всички, които подлежат на задължителна предучилищна и училищна подготовка и се намират на територията на общината, са обхванати.

В СУ „Христо Ботев“, с. Арчар се обучават 231 ученици, в паралелки от I кл. до XII кл. От тях 187 са роми, повечето от ромския квартал „Бабуя“

В ДГ „Кокиче“ с. Арчар“ са записани 110 деца, от които 90 са от ромски произход.

В СУ „Св.св. Кирил и Методий“, град Димово се обучават 71 ученици от I кл. до VIII клас, от тях 54 са от ромски произход.

В ДГ „Слънце“ град Димово са записани 60 деца, 48 са роми.

В ОУ „Димитър Благоев“, с. Гара Орешец се обучават 65 ученици от I кл. до VII кл., от тях – 63 роми.

В ДГ „Снежанка“, с. Гара Орешец всички деца 39 са от ромски произход.

Обхватът на децата и учениците в подготвителните групи и в първи клас е оптимален и не се регистрират затруднения. Наблюдава се устойчивост в броя на родителите, желаещи децата им да посещават групите на целодневна организация на учебния ден и е вследствие от постоянна работа и разяснителни кампании от страна на училищата с родителите. В детските градини е осигурен и приемът на децата от 4, 5 и 6 годишна възраст, които са задължителни групи за предучилищно обучение. В училищата се извършва постоянно наблюдение за редовното присъствие на учениците в училище, за успеха и дисциплината им.

Провежда се индивидуална работа, както с учениците от ромски произход, така и с родителите им по въпроси на обучението и възпитанието на децата.

Пътуващите са включени в извънкласни форми и занимания по интереси. Осигурява се допълнително обучение не само по Български език и литература, но и по всички предмети, по които децата срещат затруднения в усвояването на учебния материал. В часовете по занимания по интереси в ЦДО се провеждат занятия, допринасящи за запазване и развитие на етнокултурната идентичност на ромските деца.

При децата с риск от отпадане се осъществява постоянен контрол на отсъствията и закъсненията / обаждания за незабавно известяване, диференциран учителски подход, работа с родители/. Детските градини успешно се справят с обхвата на децата от предучилищна възраст. При не посещение на децата и учениците в училище се сезират екипите за работа по обхващане и включване в образователната система на децата и учениците. Навършилите 16 години ученици имат възможност да се обучават в самостоятелна форма.

През 2024 г. училищата работеха по проекти и програми на МОН за равен достъп до качествено образование и включване на децата от ромски произход като:

„Успех за теб“ , „Образование за утрешния ден и НП „Заедно за всяко дете“ – с водещо място в обучението на учениците със затруднения и пропуски, ангажиране на свободното време с дейности, полезни за тяхното развитие.

Училищата осъществяват и Извънкласни дейности, в които са включени всички ученици.

За децата със СОП е създадена благоприятна образователна среда, включително и за такива от малцинствен произход. С тях работят ресурсни учители, психолог, логопед, класни ръководители и преподаватели по предмети. На децата се осигурява подкрепяща среда за интеграцията им. МКБППМН, съвместно с училищните институции реализират теми в Часа на класа и превантивни дейности като: „Толерантност“, „Добротата е на мода“, „Да направим добро“, „Не на агресията“, „Права и отговорности“.

Учителите и в трите детски градини са натрупали опит в ежедневната си работа с деца от етническите малцинства.

Колективите на детските градини работят като дават равен шанс за развитие на всички деца, без оглед на етническа или друга причина. Всички деца се обслужват и възпитават еднакво. Учителите прилагат нови, съвременни и иновативни форми на обучение за мотивиране и стимулиране. Това е предпоставка за добра образователна интеграция на ромите и успешната им реализация във всеки следващ етап от живота.

През 2024 г. продължи работата по навременното ранно обхващане и образователното приобщаване на децата от ромски произход, уязвимите групи и живеещи в бедност; предоставяне на допълнително обучение по български език, мотивация на родителите за активно сътрудничество между семейството и детската градина.

През 2024 г. продължиха да се реализират дейностите по прилагане на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. На територията на общината функционират 3 екипа с райони на обхват и представители на всички заинтересовани институции. Заслуга за обхвата и задържането на децата и учениците имат директорите и учителите в съответните ДГ и училища не само в идентифицираните зони (с. Арчар), но и като цяло в общината. Добрата съвместна работа, обмяната на информация и партньорство с отдел „Закрила на детето“, МКБППМН, Д „СП“, училищните ръководства, организациите, предоставящи социални услуги за деца, оказва своето положително въздействие.

ПРИОРИТЕТ „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“

В община Димово няма болница. Населението на община Димово се обслужва от Филиал за Спешна медицинска помощ гр. Димово. На територията на общината има 4 общопрактикуващи лекари /двама в град Димово, един в село Гара Орешец и един в село Арчар/; 1 клинична амбулатория за кръв и урина към медицински център „Биомед“- гр. Видин, 2 стоматологични кабинети(гр. Димово и с. Арчар). В останалите населени места от общината лекарите ходят в определени дни от седмицата по график.

С цел за осигуряване на безопасността и здравето на подрастващите, община Димово ежегодно субсидира 6 щатни бройки за медицински персонал, което дава възможност за задължително присъствие на медицински специалист в учебно време.

За подобряване на здравната помощ за новородените и децата в предучилищна възраст се активира дейността на личните лекари и медицинския персонал в детските градини, като редовно се прилага имунизация на новородените и децата до 7-годишна възраст. За възпитаване на здравна култура у децата и учениците периодично се подготвят и изнасят здравни беседи от медицинските специалисти в детските градини и училищата като: „Лична хигиена“, „Как да опазим децата си от вируси“, „Грип – усложнения“, „Здравословно хранене“. Часовете на класа с подрастващите млади хора за предпазване от нежелана ранна бременност, разговори и разяснителни кампании за значението на имунизациите и мотивиране за тяхното редовно прилагане; --провеждане на беседи от здравни специалисти по училищата за здравословния начин на живот, за вредата от тютюнопушене, злоупотребата с алкохол и наркотици, за здравословното хранене и физическата активност

Общината не разполага с информация за общия брой на здравноосигурените лица.

В детските градини и училищата се спазва и прилага нормативната уредба за здравословно хранене.

Детските консултации от личните лекари се провеждат постоянно и редовно, няма отделни само за ромско население.

ПРИОРИТЕТ „ЗАЕТОСТ“

Заетостта и социалната политика са сред основните приоритети на ръководството на община Димово. Високият процент на безработица сред населението от ромски произход в общината е сред най-сериозните проблеми. Наемането на лица от ромски произход среща трудности поради липса на необходимата квалификация, липса на трудови навици, пасивност от страна на безработните.

Община Димово води целенасочена социална политика, като се ангажира с реализирането на социални програми и проекти, свързани с осигуряване на заетост на безработните, от които и от ромския етнос. Поради това програмите и проектите за заетост, финансирани от държавния бюджет или със средства на европейските фондове, насочени към неравно поставените на пазара на труда групи, в частност – ромите, са една от алтернативите за работа и осигуряване на доходи чрез полагане на труд и социална интеграция.

За да противодейства на тази негативна тенденция, общинското ръководство ежегодно участва в проекти по различни програми, финансирани със средства от държавния бюджет или със средства от Европейските фондове.

През 2024 г. община Димово реализира редица програми и проекти по заетост, в които са включени и лица от ромски произход:

„Регионална програма по заетост“,

„Асистентска подкрепа“, Механизъм „Лична помощ“, Проект „Грижа в дома“

„Програма за обучение и заетост на продължително безработни лица“

Безработицата и ниските доходи при тази общност обуславя рисковата група социално слаби лица и семейства, които се нуждаят от подпомагане. Няма точни и официални данни за дела на ромите сред хората, обект на социално подпомагане.

С месечни социални помощи по чл. 9 от ППЗСП се подпомагат лица и самотни родители, като по-голямата част от тях са от ромски произход.

Месечна финансова подкрепа получават лица с увреждания за социална интеграция по реда на ППЗХУ, в това число и лица от ромския етнос.

Съгласно чл. 5а и чл. 6 на ЗСПД еднократна помощ получават жените преди раждане и при раждане, в това число и жените от ромския етнос.

По чл. 8 месечна финансова подкрепа получават майки за отглеждане на дете до 1 годишна възраст, както и деца с увреждания по чл. 8д от ЗСПД.

По реда на ЗСПД, чл. 10а, помощ получават родители, чиито деца постъпват в 1 клас, в т. ч. роми. Съгласно ЗСПД, чл. 10б еднократна помощ получават и учениците от 8 клас. Съгласно чл. 7 от ЗСПД месечна помощ получават ученици до 18 години, ако учат до 20 години.

Лица и семейства с ниски доходи, в т. ч. и роми получават целева помощ за отопление по Наредба № РД-07-5/16.05.2008

ПРИОРИТЕТ „ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ“

Жилищните условия са ключов фактор за подобряване на ромската интеграция.

Селата с компактно ромско население в община Димово са с. Арчар и с. Медовница. В останалите селища ромското население е равномерно разпределено. Голяма част от ромските семейства живеят при добри и много добри материално-битови и санитарно-хигиенни условия, но все още има и такива, които живеят при не добри санитарно-хигиенни условия. Сравнително голяма част от ромското малцинство е интегрирано в обществото и има добър стандарт на живот, и се включва в социалния и обществен живот.

Инфраструктурата на терените, които обитават ромите и гражданите, живеещи в сходна на ромите ситуация, е в задоволително състояние.

Като цяло, обособена ромска територия, с преобладаващо население от ромски произход е квартал „Бабуя“ в с. Арчар. В него техническата инфраструктура е в добро състояние. Уличната мрежа е добра. Има електрификация, водопроводна мрежа. Жителите имат собствени жилища, които са благоустроени. Няма канализация. Кварталът има кадастрален и регулационен план и разписан лист към него.

В с. Медовница по-голямата част от населението са роми. Инфраструктурата на терените, които обитават е добра. Има електрификация, водопроводна мрежа. Повечето роми живеят бедно. Обитават собствени жилища, но някои от жилищата не са узаконени. Част от ромите в селото живеят в незадоволителни материално-битови и санитарно-хигиенни условия. Част от дворните места остават неподредени, с много отпадъци. Няма канализация. Селото има кадастрален план и кадастрален регистър.

На територията на община Димово сметосъбирането и сметопочистването е изцяло общинска дейност, което дава възможност за завишен контрол и поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване.

ПРИОРИТЕТ „ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ“

Въпросът за равнопоставеността и не дискриминацията намира правно основание в Конституцията (Член 6) и законите на Република България, които изискват равно третиране на гражданите, без оглед на тяхната раса ли етнос.

Ръководството на община Димово не прави политика с малцинствата, а провежда политика за тяхната защита и тяхната интеграция в гражданското общество. В община

Димово не се допуска двоен стандарт в прилагането на действащото българско законодателство по отношение на ромите и всички уязвими групи.

Главните фактори, пораждащи престъпността сред ромското население и други общности в неравностойно положение са идентични. Те са свързани с проблеми като бедност, безработица, участие в сивата икономика. Най-често срещани противообществени прояви, извършени от представители на ромския етнос са кражбите и хулиганството. Ромите не смятат административните нарушения за престъпление, а ги възприемат и оправдават като начин за оцеляване. Такива напр. са престъпленията, свързани със сивата икономика – незаконен дърводобив, незаконно събиране на реколта.

ПРИОРИТЕТ „КУЛТУРА И МЕДИИ“

Народните читалища са културни средища в населените места, съхраняващи традициите и обичаите.

Вратите на читалищата и техните библиотеки са отворени за всички български граждани. Участието във формите на художествена самодейност в читалищата е според желанието и потребностите на гражданите, независимо от техния етнос.

Достъпът на ромите до дейността на читалищата не е ограничен и всички, които желаят, се включват в нея. Едни ползват книжния фонд на библиотеките и компютърните зали, а други участват в колективите за любителско творчество, заедно с другите етноси. Читалищата са форум за общуване между различните поколения, различните етноси. Те са ориентирани към развитието и обогатяването на културния живот в общината, съхранение, укрепване и развитие на традициите на българския народ; осигуряване на достъп до информация и комуникация; насърчаване на социалното единство и солидарността между различните социални групи.

АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ПОСТИГНАТОТО В СРАВНЕНИЕ С ПРЕДХОДНИ ГОДИНИ

Резултатите, постигнати по приоритетни области са показателни за положените усилия на институции и организации през 2024 г.

Конкретизирането и осъществяването на практически действия е задължение на институциите и организациите за реализиране на общинската политика по отношение на етническите и интеграционните въпроси. В резултат на повишените общи усилия положителните тенденции се запазват.

Реализираните дейности, срещнатите трудности и предизвикателства показват, че предпоставка за положителните резултати са успешното сътрудничество и добрата координация на усилията от страна на институциите, правилното и ефективното насочване на средствата и дейностите.

КОНКРЕТНИ ТРУДНОСТИ И ПРЕЧКИ, СРЕЩАНИ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МЕРКИТЕ

За разлика от предходните години, през изминалата 2024 г. конкретни трудности, срещани при изпълнение на мерките, не е имало.